

**UCHWAŁA NR VII/128/19
RADY MIASTA OŚWIĘCIM**

z dnia 24 kwietnia 2019 r.

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu za 2018 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) - **Rada Miasta Oświęcim postanawia:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu za 2018 rok, jak w załączeniu do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Piotr Hertig
Piotr Hertig

Załącznik do uchwały Nr VII/128/19
Rady Miasta Oświęcim
z dnia 24 kwietnia 2019 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W OŚWIĘCIMIU ZA 2018 ROK**

kwiecień 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie s. 3
2. Kadra i zasoby lokalowe Ośrodka s. 5
3. Beneficjenci pomocy społecznej s. 7
4. Kryteria przyznawania świadczeń z pomocy społecznej s. 8
5. Dominujące problemy beneficjentów pomocy społecznej s. 13
6. Świadczenia pozamaterialne - praca socjalna s. 18
7. System pomocy osobom bezdomnym s. 28
8. Realizacja "Programu pracy z osobami wykluczonymi społecznie i zagrożonymi wykluczeniem społecznym, zamieszkałymi na terenie miasta Oświęcim na lata 2015 - 2020" s. 33
9. Działalność Klubu Wolontariatu i realizacja prac społecznie użytecznych na terenie miasta Oświęcim s. 37
10. Zadania obejmujące realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń wychowawczych, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka określonego ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" oraz świadczenia Dobry start s. 39
11. Potrzeby z zakresu pomocy społecznej s. 45

Rozdział 1. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu został powołany Uchwałą Nr XVIII/81/91 Rady Miejskiej w Oświęcimiu z dnia 18 kwietnia 1991 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu.

Ośrodek działa w oparciu o Statut nadany mu przez Radę Miasta Oświęcim oraz Regulamin Organizacyjny zatwierdzony przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu.

Głównym przedmiotem działalności Ośrodka jest wykonywanie szeroko rozumianych zadań pomocy społecznej, w tym przede wszystkim określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.).

Ponadto, Ośrodek realizując zadania z zakresu pomocy społecznej podejmuje szereg działań polegających na rozwijaniu nowych form wsparcia, w tym organizuje dla osób potrzebujących pomoc wolontarystyczną w ramach Klubu Wolontariatu oraz realizuje projekty i programy mające na celu usamodzielnienie i integrację społeczną osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Obok zadań pomocy społecznej, Ośrodek w roku 2018 wykonywał także inne zadania miasta Oświęcim, w tym zlecone z zakresu administracji rządowej. Zadania te obejmowały:

1) realizację świadczeń rodzinnych, regulowanych ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.),

2) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 ze zm.),

3) udzielanie pomocy osobom uprawnionym do alimentów, regulowanej ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 554 ze zm.),

4) wspieranie rodziny i współfinansowanie pieczy zastępczej, regulowane ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.),

5) udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Oświęcim, tj. stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego, które są regulowane

ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.),

6) realizację zasiłków dla opiekunów, przysługujących osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, regulowanych ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zm.),

7) realizację świadczenia wychowawczego, regulowanego ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zm.),

8) przyznawanie i wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka oraz pełnienie koordynacji wsparcia i poradnictwa przez asystenta rodziny, regulowanych ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2019 r. poz. 473),

9) realizację rządowego programu „Dobry start”, regulowanego rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, z dnia 30 maja 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061),

10) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, regulowane ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),

11) przeciwdziałanie narkomanii, regulowane ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.),

12) przeciwdziałanie alkoholizmowi, zgodnie z "Gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Oświęcim na rok 2018", stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XLIV/845/17 Rady Miasta Oświęcim z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Oświęcim na rok 2018",

13) gospodarowanie częścią gminnego zasobu mieszkaniowego miasta Oświęcim (budynek mieszkalny przy ul. Leszczyńskiej 2 w Oświęcimiu),

14) koordynowanie organizacją i realizacją prac społecznie użytecznych realizowanych w ramach podmiotów miejskich.

Zakres zadań statutowych Ośrodka ulega ciągłemu poszerzaniu. Na przestrzeni lat 2016-2018 został on wzbogacony o kolejne zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, obejmujące:

- realizację zadań z zakresu świadczenia wychowawczego (pkt 7 - rok 2016),
- realizację zadań z zakresu przyznawania jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka oraz pełnienie koordynacji wsparcia i poradnictwa przez asystenta rodziny określonych ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (pkt 8 - rok 2017),
- realizację zadań wynikających z rządowego programu "Dobry start" (pkt 9 - rok 2018).

Ujęcie w statutowym zakresie działania Ośrodka realizacji wskazanych powyżej zadań spowodowało istotny wzrost wydatków w planie finansowym Ośrodka. W roku 2018 z tego powodu nastąpił wzrost wydatków Ośrodka o 20.652.836,87 zł w stosunku do roku 2015.

Rozdział 2.

KADRA I ZASOBY LOKALOWE OŚRODKA

Kadrę Ośrodka wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. stanowiło 79 pracowników, zatrudnionych w ramach 77,25 etatów, w tym:

- * dyrektor i zastępca dyrektora - 2 osoby,
- * 36 pracowników Działu Pomocy Środowiskowej, w tym:
 - a) 1 osoba - Główny Specjalista Działu Pomocy Środowiskowej,
 - b) 19 pracowników I i II Sekcji Terenowych Pracowników Socjalnych,
 - c) 6 pracowników Schroniska dla osób bezdomnych,
 - d) 3 pracowników Domu Socjalnego, w tym mieszkań chronionych,
 - e) 7 pracowników Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej, w tym 3 asystentów rodziny,
- * 14 pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych i Spraw Alimentacyjnych,
- * 27 pracowników obsługi kadrowej, płacowej, księgowej, BHP, prawnej i świadczeń pomocy społecznej.

Warto zaznaczyć, że w Ośrodku pracuje wyspecjalizowana kadra, która w sposób stały i systematyczny podnosi swoje kwalifikacje zawodowe. W 2018 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w 161 szkoleniach z różnych obszarów wiedzy, w tym również współfinansowanych

w 80% z Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Struktura poziomu wykształcenia pracowników Ośrodka na dzień 31 grudnia 2018 r. kształtowała się w sposób następujący:

- * 78,5 % pracowników Ośrodka posiada wykształcenie wyższe,
- * 18,9 % pracowników posiada wykształcenie średnie,
- c) 2,6% pozostałe (1 osoba - zawodowe, 1 osoba podstawowe).

Specyfika problemów występujących w lokalnym środowisku powoduje, że świadczenie pracy socjalnej wymaga coraz większej specjalizacji i profesjonalizacji usług, dlatego pracownicy Ośrodka uczestniczą w szeregu przedsięwzięć edukacyjnych mających na celu podniesienie kompetencji zawodowych.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Kadra Ośrodka ze względu na poziom doskonalenia zawodowego przedstawiała się następująco:

- 8 pracowników socjalnych posiada ukończoną specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny,
- 9 pracowników Ośrodka ma ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej,
- 2 pracowników Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej posiada ukończone studia podyplomowe w zakresie interwencji kryzysowej,
- 1 pracownik Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej posiada ukończone studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego.

Ponadto:

- 1 osoba ma ukończone studia doktoranckie w zakresie prawa,
- 1 osoba ma ukończone studia podyplomowe z zakresu zarządzania w administracji publicznej,
- 2 osoby posiadają ukończone studia podyplomowe z zakresu zamówień publicznych,
- 1 osoba ma ukończone studia podyplomowe z zakresu informatyki dla nauczycieli,
- 1 osoba ma ukończone studia podyplomowe z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi - aspekty ekonomiczne,
- 2 osoby mają ukończone studia podyplomowe z zakresu zarządzania funduszami europejskimi.

Ze względu na zakres realizowanych zadań konieczne jest utrzymanie kadry pracowniczej co najmniej na dotychczasowym poziomie etatyzacyjnym, jako niezbędnym i stanowiącym minimum potrzeb. Przy czym z uwagi na stale poszerzający się zakres zadań oraz dla bardziej efektywnej ich realizacji wskazane jest zwiększenie liczby etatów kadry pracowniczej Ośrodka.

Ponadto, w związku z ciągłymi zmianami przepisów prawa w wielu obszarach działalności Ośrodka potrzebne jest stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych nie tylko wśród pracowników merytorycznych pomocy społecznej, ale również wśród kadry urzędniczej realizującej pozostałe zadania związane z funkcjonowaniem i statutową działalnością Ośrodka. W szczególności obejmuje to: prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach świadczeń realizowanych przez Ośrodek, udzielanie zamówień publicznych, ochronę danych osobowych, obsługę kadrową.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu prowadzi swoją działalność w 5 budynkach:

- 1) budynek główny przy ul. Jana III Sobieskiego 15B w Oświęcimiu,
- 2) Dom Socjalny przy ul. Leszczyńskiej 2 w Oświęcimiu, w którym prowadzone są mieszkania socjalne, mieszkania chronione treningowe i pomieszczenia tymczasowe,
- 3) Schronisko dla osób bezdomnych przy ul. Dąbrowskiego 139 w Oświęcimiu, wraz z Ogrzewalnią i Łażnią miejską,
- 4) Punkt terenowy Zasole przy ul. Obozowej 43 w Oświęcimiu,
- 5) budynek przy ul. Partyzantów 1 w Oświęcimiu, w którym mieści się Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych.

Budynki te na bieżąco podlegają kontroli i przeglądom technicznym odpowiednich w tym zakresie służb. W miarę posiadanych możliwości finansowych są one również modernizowane, jednak w dalszym ciągu istnieje potrzeba dostosowania ww. budynków do pełnych potrzeb osób niepełnosprawnych i warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki.

Rozdział 3. BENEFICJENCI POMOCY SPOŁECZNEJ

W Oświęcimiu wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. zamieszkiwało **36.652** mieszkańców (informacja UM Oświęcim). Spośród nich Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu objął wsparciem finansowym, rzeczowym i usługowym **1.689** rodzin, w których żyło **3.011 osób**. W tym, **268** środowisk skorzystało z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej, a w środowiskach tych żyło **547** osób. Liczba mieszkańców miasta systematycznie maleje, jednak

liczba osób objętych wsparciem tut. Ośrodka w 2018 r. jest wyższa niż w roku ubiegłym. Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców wynosi 8,22%.

Podstawowym narzędziem w oparciu, o które przyznaje się świadczenia z pomocy społecznej jest rodzinny wywiad środowiskowy. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu jej pobytu. W 2018 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 4.014 wywiadów środowiskowych. Liczba świadczeniobiorców i przeprowadzonych wywiadów w roku 2018 utrzymywała się na poziomie porównywalnym do lat ubiegłych.

Przyznanie pomocy społecznej w niemal wszystkich formach następuje w drodze decyzji administracyjnej. W roku 2018 wydano 9.139 decyzji administracyjnych. Były to m.in. decyzje przyznające: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, pokrycie kosztów posiłków w szkołach i przedszkolach, prawo pobytu w ośrodkach wsparcia oraz decyzje kierujące do DPS. Wydano również wiele decyzji odmawiających przyznania ww. form pomocy oraz decyzji zmieniających wcześniejsze rozstrzygnięcie.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób i rodzin (środowisk) starających się o udzielenie pomocy społecznej w 2018 r. MOPS realizował wymienione świadczenia m.in. w formie rzeczowej, finansowej oraz pobytu w DPS na łączną kwotę 4.693.521,68 zł (bez uwzględnienia usług świadczonych w Dziennym Domu Pomocy w Oświęcimiu i w Środowiskowym Domu Samopomocy w Oświęcimiu).

Rozdział 4.

KRYTERIA PRYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1508), zgodnie z którą prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje m.in. w przypadku spełnienia odpowiedniego kryterium dochodowego. W roku 2018 nastąpiła zmiana przedmiotowych kryteriów. Do dnia 30 września 2018 r. kryterium dochodowe uprawniające do pieniężnych świadczeń pomocy społecznej w przypadku osoby samotnie gospodarującej wynosiło 634, 00 zł, a od 1 października 2018 r. 701,00 zł, natomiast w przypadku rodziny: kryterium dochodowe na osobę w rodzinie do dnia 30 września 2018 r. wynosiło 514,00 zł, a od 1 października 2018 r. 528,00 zł (przy czym dochód rodziny nie może przekraczać sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie).

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczają ww. kryteriów dochodowych przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów

trudnej sytuacji życiowej wymienionego w tabeli w Rozdziale 5. Ponadto, w 2014 r. Rada Miasta Oświęcim podjęła uchwałę o przystąpieniu do wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 - 2020, w której równocześnie podwyższono do 150 % kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania świadczenia w formie zasiłku celowego oraz w formie posiłków (zwolnienie z wydatków). Zasady wynikające z powyższej uchwały Rady Miasta Oświęcim obowiązywały także w roku 2018.

MOPS realizuje zadania pomocy społecznej zarówno w ramach zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej, jak również w ramach zadań własnych gminy, do których należy przyznawanie różnych form pomocy o charakterze obligatoryjnym lub fakultatywnym. Udzielanie fakultatywnych form pomocy realizowane jest w ramach uznania administracyjnego organu wydającego decyzję. W takim przypadku uzasadnienie decyzji nabiera szczególnego znaczenia i wymaga wyczerpującego uzasadnienia faktycznego i prawnego podjętego rozstrzygnięcia. Do takich decyzji należą m.in. decyzje o przyznaniu zasiłku celowego czy też odmawiające przyznania świadczenia. Ponadto do decyzji wymagających szczególnego uzasadnienia należą m.in. decyzje zmieniające podjęte pierwotnie rozstrzygnięcie, decyzje stwierdzające świadczenie nienależnie pobrane i zarządzające jego zwrot.

W celu realizacji **zadań zleconych** gminie z zakresu administracji rządowej w obszarze pomocy społecznej w okresie **od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. ogółem** wydano 215 decyzji, t.j.:

- * decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy w Oświęcimiu - 128,
- * decyzje zmieniające ww. pomoc - 28,
- * decyzje umarzające postępowanie w sprawie przyznania pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy w Oświęcimiu - 1,
- * decyzje odmawiające przyznania pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy w Oświęcimiu - 3,
- * decyzje przyznające specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 40,
- * decyzje zmieniające podjęte rozstrzygnięcia w zakresie ww. usług specjalistycznych - 13,
- * decyzje umarzające postępowania w sprawie ww. usług specjalistycznych - 2.

Ponadto, w roku 2018 z upoważnienia Prezydenta Miasta Oświęcim **dla 125 osób** wydano **157 decyzji** potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wydano również decyzje o umorzeniu postępowania, odmowie

potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej oraz decyzje o wygaszeniu pierwotnie wydanych rozstrzygnięć w łącznej liczbie **48** decyzji. Łącznie w obszarze zadania wydano 205 decyzji. W stosunku do roku ubiegłego nastąpił istotny wzrost liczby prowadzonych w tym zakresie postępowań administracyjnych (o 25% więcej). Realizacja przedmiotowego zadania również należy do zadań zleconych gminie, przy czym nie wynika ono z ustawy o pomocy społecznej, ale z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1510 ze zm.).

Natomiast w **zakresie zadań własnych** wydano **8.618** decyzji administracyjnych, w tym m.in.:

decyzji przyznających:

- * zasiłki stałe - 94,
- * zasiłek celowy - 2.971,
- * zasiłek okresowy - 1.682,
- * specjalne zasiłki celowe - 1.096,
- * żywienie dla dzieci: obiady w szkołach i przedszkolach - 314,
- * obiady dla dorosłych - 129,
- * usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze - 491,
- * prawo pobytu w Schronisku dla osób bezdomnych - 204,
- * prawo pobytu w DDP sekcja Małych Dzieci - 220,
- * prawo pobytu w DDP sekcja Osoby Starsze - 147,
- * prawo pobytu w mieszkaniu chronionym - 71,
- * opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób realizujących kontrakty socjalne - 0,
- * pomoc rzeczowa z magazynu MOPS - 1,

a także decyzje:

- * zmieniające wysokość zasiłku stałego - 243,
- * odmawiające przyznania lub przeliczenia pomocy w formie zasiłku stałego - 13,
- * odmawiające przyznania pomocy finansowej w formie zasiłku okresowego i celowego oraz odmawiające przyspieszenia terminu wypłaty świadczeń - 85,

* odmawiające przyznania prawa pobytu w Schronisku dla osób bezdomnych i mieszkaniach chronionych - 6,

* o umorzeniu postępowania ws. przyznania ww. form pomocy - 66,

* zarządzające zwrot nienależnie pobranych świadczeń - 101,

* zmieniające dotyczące ww. form pomocy i wygaszające - 517,

* wydawane po ponownym rozpatrzeniu sprawy - 5,

* postanowienia - 125,

* sprawienie pogrzebu - 2.

W okresie od **1 stycznia 2018 r.** do **31 grudnia 2018 r.** struktura większości wydatków udzielonej pomocy przedstawia się następująco:

Zasilki stałe.

Kwota dotowana z budżetu państwa: **1.098.945 zł.**

Osoby samotnie gospodarujące - 216 osób - 2.071 świadczeń - kwota: **1.040.216 zł,**

Średnia miesięczna wysokość zasiłku na osobę: 502,27 zł,

Osoby pozostające w rodzinie - 27 osób - 221 świadczeń - kwota: **58.729 zł,**

Średnia miesięczna wysokość zasiłku na osobę: 265,74 zł.

Zasilki okresowe.

Liczba rodzin - **594**, liczba świadczeń: 4.267 - łączna kwota: **971.508 zł**, w tym:

Kwota dotowana z budżetu państwa - **970.800 zł,**

Środki własne - 708 zł,

Średnia miesięczna wysokość zasiłku na rodzinę - 227,67 zł.

Zasilki celowe finansowane w całości ze środków własnych Miasta, w tym między innymi:

- **na zakup leków** - liczba osób: **151**, łączna kwota: **11.185,36 zł,**

- **na zakup opału** - liczba osób: **196**, łączna kwota: **103.900,00 zł.**

Pomoc w formie posiłku:

Liczba dzieci w szkołach i przedszkolach - 340,

Liczba osób dorosłych - 55,

Łączna kwota - **174.267,00 zł.**

W 2018 r. wydano **5** decyzji kierujących do Domu Pomocy Społecznej, **4** osoby otrzymały decyzję o ustaleniu odpłatności w DPS, **3** osobom odmówiono skierowania do DPS, **5** osobom odmówiono zmiany odpłatności za pobyt w DPS. Ponadto **18** osób otrzymało decyzje zmieniające odpłatność w DPS. W sumie w DPS przebywało 38 mieszkańców miasta Oświęcim, za których miasto w 2018 r. pokrywało koszty pobytu w łącznej kwocie **1.035.467,48 zł.** W tym zakresie ma miejsce systematyczny wzrost wydatków, gdyż w 2017 r. wynosiły one 835.872,00 zł.

W 2018 r. 16 osób skorzystało z prawa do wniesienia odwołania od wydanego przez MOPS rozstrzygnięcia. W 11 przypadkach organ odwoławczy utrzymał w mocy wydane decyzje w I instancji, w 5 przypadkach organ II instancji uchylił decyzję organu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Pomoc materialna - stypendia szkolne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu realizuje również zadanie polegające na przyznawaniu i wypłacaniu pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Oświęcim (stypendia szkolne). W zakresie realizacji tego zadania wydanych zostało 244 decyzje administracyjne.

Na rok budżetowy 2018 składają się następujące okresy (rok szkolny) realizacji pomocy materialnej (stypendiów szkolnych):

A: rok szkolny 2017/2018 - obejmuje okres od stycznia do czerwca 2018 r.

B: rok szkolny 2018/2019 - obejmuje okres od września do grudnia 2018 r.

Okres (A) od stycznia do czerwca 2018 r.

* **143** stypendystów kontynuowało realizację przyznanego świadczenia z roku szkolnego od września 2017 r. do czerwca 2018 r.

W okresie od stycznia do czerwca 2018 r. wypłacono (zrefundowano) uprawnionym koszty poniesione w związku z edukacją dzieci w ramach ww. pomocy na kwotę 149.486,04 zł.

Na okres (B) od września do grudnia 2018 r. do MOPS wpłynęło 101 wniosków, z czego:

* 101 wniosków spełniało wymogi ustawowe do przyznawania ww. pomocy na okres całego roku szkolnego tj. od września 2018 r. do czerwca 2019 r.,

W okresie wrzesień - grudzień 2018 r. wypłacono (zrefundowano) uprawnionym koszty poniesione w związku z edukacją dzieci w ramach ww. pomocy na kwotę 79.345,69 zł.

Pochówki dzieci martwo narodzonych.

W 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu zorganizował 4 pochówki dzieci martwo urodzonych, co do których osoby uprawnione zrzekły się prawa do pochówku. Pochówki te zostały zorganizowane w oparciu o porozumienie z dnia 10 kwietnia 2017 r. zawarte z Zespołem Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu.

Rozdział 5.

DOMINUJĄCE PROBLEMY BENEFICJENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Środowiska (osoby/rodziny), które w roku 2018 korzystały z różnego rodzaju świadczeń z zakresu pomocy społecznej borykały się z wieloma problemami powodującymi ich dysfunkcjonalność. Większość z nich zmagала się z kilkoma problemami jednocześnie. Poniższa tabela przedstawia rodzaje powodów występowania trudnej sytuacji życiowej oraz liczbę środowisk i osób w środowiskach.

Powód wystąpienia trudnej sytuacji życiowej	Liczba środowisk	Liczba osób w środowiskach
Ubóstwo	635	1102
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	55	55
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietność	17 12	80 73
Bezrobocie	289	419
Niepełnosprawność	430	562
Długotrwała lub ciężka choroba	473	643
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem:	289	784
w tym:		
- rodziny niepełne	114	336
- rodziny wielodzietne	48	250
Przemoc w rodzinie	3	14
Alkoholizm	56	80
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	15
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
Zdarzenia losowe	1	1
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Dokonując analizy świadczeniobiorców ustalono, że w dalszym ciągu znaczna grupa rodzin ubiegająca się o świadczenia z pomocy społecznej boryka się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Problem ten szczególnie dotyczy rodzin niepełnych i wielodzietnych.

Bezradność wynika z powodu różnych dysfunkcji, a zwłaszcza z:

- * niewydolności materialnej (niskie dochody rodziny lub ich brak będący skutkiem utraty pracy, niskich kompetencji społecznych rodziców, wielodzietności, choroby itp. okoliczności),
- * trudnych warunków mieszkaniowych (nadmierne zagęszczenie, brak zaplecza sanitarnego, braki w podstawowym wyposażeniu),
- * patologii społecznej w rodzinie (alkoholizm rodzica lub rodziców, zaburzenia psychiczne, przemoc, przestępczość),
- * niskiej dojrzałości społeczno-emocjonalnej rodziców (niska świadomość pedagogiczna, wadliwe postawy wobec dzieci, brak zainteresowania rozwojem dziecka i jego potrzebami),
- * samotnego rodzicielstwa (rozwód, separacja, zerwanie kontaktu przez ojca lub matkę przebywających za granicą, brak możliwości egzekucji alimentów, matki lub ojcowie samotnie wychowujący dzieci).

W obszarze posiadanego przez rodzinę problemu inicjatorem podejmowanych działań nie jest zazwyczaj sam wnioskodawca, lecz pracownik socjalny, który zauważa problem przeprowadzając w rodzinie rodzinny wywiad środowiskowy.

Informację o tym, że dana rodzina nieprawidłowo wypełnia funkcję opiekuńczo-wychowawczą, może przekazać do ośrodka pomocy społecznej także inna osoba ze społeczności lokalnej lub instytucja. Jeżeli rodzina sama stwierdza, że ma deficyty w sprawowaniu należytej opieki i wychowaniu dziecka, może sama zwrócić się o pomoc w tym względzie do tut. Ośrodka. Jedną z form pomocy, jaką może zaproponować pracownik socjalny takiej rodzinie jest wsparcie asystenta rodziny. Pracownik socjalny po dokonaniu analizy występującego w rodzinie problemu, określeniu przyczyn jego występowania, uwzględnieniu możliwości posiadanych przez rodzinę do pokonania problemu, tworzy dla niej plan pomocy. W ramach pracy socjalnej wdraża utworzony plan pomocy, wspiera rodzinę i towarzyszy jej na każdym etapie pokonywania problemów.

Problem jest udziałem 289 środowisk, w których zamieszkuje 784 osób.

Niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba

Dominującą przesłanką utrudniającą prawidłowe funkcjonowanie jest długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. W ubiegłym roku problem niepełnosprawności dotknął 430 rodzin, zaś 473 środowiska borykały się z długotrwałą lub ciężką chorobą.

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny, które zgłaszają się do Ośrodka mogą otrzymać pomoc w formie finansowej, rzeczowej i pracy socjalnej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. W szczególności do osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych kierowane jest wsparcie w postaci zasiłku stałego, okresowego i celowego, a także usługi opiekuńcze oraz prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub legitymujące się umiarkowanym bądź znacznym stopniem niepełnosprawności, które nie posiadają dochodu lub wykazujące dochód poniżej kryterium, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej, objęte są pomocą w formie zasiłków stałych. W 2018 r. w Ośrodku zasiłek stały pobierały 243 osoby.

Niepełnosprawności towarzyszą zmiany związane ze starzeniem się człowieka. Formą kompleksowego zaspokajania potrzeb ludzi starszych i niepełnosprawnych są stacjonarne Domy Pomocy Społecznej (DPS). W związku z tym, że placówki takie nie występują na terenie miasta Oświęcim pracownicy socjalni sporządzali wywiady środowiskowe i niejednokrotnie pomagali w skompletowaniu niezbędnej dokumentacji i uzyskaniu miejsca w placówce dostosowanej do stanu zdrowia klienta.

W stosunku do osób, które wymagają wzmożonej opieki medycznej podejmowane są działania mające na celu zabezpieczenie miejsca w Zakładach Opiekuńczo - Lecznicych. W tej kwestii pracownicy socjalni współpracowali z pracownikiem Szpitala Powiatowego w Oświęcimiu oraz z pielęgniarkami środowiskowymi.

MOPS wspierał środowiska osób niepełnosprawnych poprzez stałą współpracę pracowników socjalnych z Ośrodkiem Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Dziennym Domem Pomocy (DDP) oraz innymi organizacjami i instytucjami zajmującymi się pomocą dla osób niepełnosprawnych. Dla użytkowników Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi oraz Dziennego Domu Pomocy sporządzane były wywiady środowiskowe na udzielane świadczenia, skierowania i przyznania prawa pobytu, a także objęcia pomocą w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Sprzęt rehabilitacyjny rozdysponowano zawierając w 2018 roku 63 umowy użyczenia oraz 26 aneksów przedłużających umowy użyczenia.

Kontynuując tradycję oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczności lokalnej w celu integracji ze środowiskiem osób samotnych, często niepełnosprawnych, corocznie organizowana jest kolacja wigilijna. W 2018 r. powyższym wsparciem objętych zostało 160 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w celu zabezpieczenia rozeznanych potrzeb mieszkańców realizował następujące programy osłonowe:

Nazwa programu	"Ciepłe mieszkanie"
Lider programu (koordynator)	MOPS
Cel programu	Zapewnienie środków finansowych na opłacenie rachunków za media grzewcze
Adresaci programu	Najuboższe środowiska z terenu miasta
Partnerzy programu	Dostawcy węgla, energii elektrycznej, gazu, PEC
Liczba osób objętych programem	196 środowisk
Źródła finansowania programu	środki własne

Nazwa programu	„Lokalny Program Osłonowy dla najuboższych mieszkańców miasta Oświęcim, którzy ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu mieszkalnego związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów ekologicznych”
Lider programu (koordynator)	MOPS
Cel programu	Zapewnienie środków finansowych dla osób/rodzin, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu mieszkalnego związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów ekologicznych.
Adresaci programu	Najuboższe środowiska z terenu miasta, w lokalach których przeprowadzona została trwała zmiana systemu ogrzewania nie wcześniej niż przed dniem 25 lutego 2015 r.
Partnerzy programu	Dostawcy energii elektrycznej, gazu, oleju, miejska sieć ciepłownicza
Liczba osób objętych programem	7 środowisk
Źródło finansowania programu	środki własne

Nazwa programu	"Zaopatrzenie w leki"
Lider programu (koordynator)	MOPS
Cel programu	Zabezpieczenie lekarstw w czasie nagłej choroby
Adresaci programu	Najuboższe środowiska z terenu miasta
Partnerzy programu	Apteki partnerskie
Liczba osób objętych programem	151 środowisk
Źródła finansowania programu	środki własne

Nazwa programu	"Pomoc w zakresie dożywiania"
Lider programu (koordynator)	MOPS
Cel programu	Ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia
Adresaci programu	Dzieci i młodzież, osoby dorosłe z gospodarstw domowych o najniższych dochodach i znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji, osoby chore, starsze i niepełnosprawne
Partnerzy programu	Szkoły, przedszkola, jadłodajnie
Liczba osób objętych programem	227 dzieci (w okresie roku szkolnego) 55 dorosłych 113 dzieci żywionych w przedszkolu
Źródła finansowania programu	środki własne, dofinansowanie wojewody

Ośrodek współpracował z Parafią Św. Maksymiliana Marii Kolbego w Oświęcimiu w zakresie realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. W 2018 roku wydano skierowania uprawniające do skorzystania z pomocy żywnościowej dla 282 rodzin, w których żyło 525 osób.

Bezrobocie

Kolejną przesłanką ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej jest bezrobocie, które w ubiegłym roku dotknęło 289 rodzin. Bezrobocie jest istotnym czynnikiem powodującym szybką degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, potęguje biedę i rozszerza sferę społecznego ubóstwa. Szczególne zagrożenie niesie za sobą długotrwały brak pracy. Osoby pozbawione zatrudnienia często stają się klientami pomocy społecznej. Brak pracy wpływa na spadek poczucia bezpieczeństwa socjalnego, prowadzi także do obniżenia samooceny, negatywnie wpływa na psychikę osoby bezrobotnej, może być źródłem depresji, a także sprzyja wystąpieniu patologii społecznej - uzależnienia. Problem bezrobocia często dotyczy kilku członków rodziny, wynika z braku wykształcenia, zdezaktualizowanych na rynku pracy umiejętności i kwalifikacji, a także braku wiary we własne siły oraz braku motywacji do zmiany swojej sytuacji. Należy zaznaczyć, że problem bezrobocia kobiet jest jakościowo trudniejszy z uwagi na macierzyństwo, często samotne, a także brak mobilności czasowej i miejscowej. Trudności z aktywizacją zawodową kobiet wynikają z tradycyjnego, stereotypowego przypisywania kobiet do sfery domowej, nakładania na kobiety obowiązku sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie.

Pracownicy socjalni stale współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w Oświęcimiu w zakresie pozyskiwania informacji o aktualnych ofertach pracy, planowanych spotkaniach bezrobotnych z pracodawcami, prowadzonych projektach unijnych, stażach zawodowych, pracach interwencyjnych, szkoleniach, giełdach pracy i jednocześnie mobilizują bezrobotnych klientów Ośrodka do aktywizacji zawodowej i czynnego poszukiwania pracy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2014-2020

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu jest koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w "Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2014-2020", która przyjęta została Uchwałą nr XLVIII/897/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 stycznia 2014 r. Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązywania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument ten stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań jest prowadzony przez Zespół oceniający realizację Strategii, powołany Zarządzeniem Nr 0050.26.2014 Prezydenta Miasta Oświęcim z dnia 12 marca 2014 r. (ze zm.). W skład Zespołu weszli przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Zespół dokonuje oceny poziomu wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok, a następnie przygotowuje raport monitoringowy. Zawartą w nim ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w mieście przekazuje Prezydentowi Miasta i Radzie Miasta Oświęcim, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Rozdział 6.

ŚWIADCZENIA POZAMATERIALNE - PRACA SOCJALNA

Jednym z zadań pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Zadanie to realizowane jest między innymi poprzez pracę socjalną, w której wykorzystuje się odpowiednie metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i prawa do samostanowienia. Jest ona świadczona bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny stwarza płaszczyznę porozumienia umożliwiającą osiąganie postępów, które składają się na poprawę sytuacji beneficjenta pomocy społecznej. Celem zawarcia kontraktu socjalnego jest wyposażenie osoby znajdującej się

w szczególnie trudnej sytuacji życiowej w kompetencje umożliwiające jej samodzielne zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych i uczestniczenie w życiu społecznym, a tym samym uniezależnienie jej od świadczeń pomocy społecznej.

Oferta pracy socjalnej skierowana jest zarówno do klientów Ośrodka, jak również do tych mieszkańców miasta, którzy na co dzień nie korzystają z pomocy finansowej Ośrodka ale borykają się z różnymi problemami życiowymi. Praca socjalna wymaga elastycznego dostosowania struktur środowiskowych służb socjalnych do stale zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych. Odpowiada zarówno na nagłe sytuacje kryzysowe, jak i na codzienne, osobiste i społeczne problemy. Jest coraz częściej wzbogacana różnorodnymi działaniami opartymi na realizacji programów i projektów adresowanych do różnych grup beneficjentów pomocy społecznej. Celem pracy socjalnej jest doprowadzenie do osiągnięcia stanu, w którym osoby objęte wsparciem będą mogły funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr. Z uwagi na złożoność problemów występujących bardzo często w rodzinach zwracających się o wsparcie, pracownicy socjalni kierowali osoby wymagające specjalistycznej pomocy do Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej tut. Ośrodka, placówek oferujących poradnictwo specjalistyczne oraz innych instytucji działających w obszarze polityki społecznej.

Pracownikami Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej w roku 2018 byli: pracownicy socjalni, specjalista pracy z rodziną, osoba świadcząca usługi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu oraz współuzależnieniu, którzy udzielali poradnictwa i konsultacji w zakresie:

- * problemów rodzinnych,
- * problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- * procedury "Niebieskie karty",
- * problemu uzależnienia od alkoholu.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W 2018 roku pracownicy tutejszego Ośrodka sporządzili 16 "Niebieskich kart". Należy jednak podkreślić, że w związku z obowiązującymi przepisami, pomocą (m.in.) w formie pracy socjalnej objętych było znacznie więcej rodzin, w których procedurę "Niebieskie karty" wdrożyły inne zobowiązane do tego podmioty.

W 2018 roku do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło łącznie 40 "Niebieskich kart", w tym:

- * 22 założonych przez KPP,
- * 16 założonych przez MOPS,
- * 1 założona przez służbę zdrowia,
- * 1 założona przez MKRPA.

Niniejszą procedurą objęto 40 rodziny (ilość osób w rodzinach - 126). W 40 rodzinach znajdowało się łącznie 36 dzieci (4 rodziny bezdzietne lub z dziećmi usamodzielnionymi). Osób doznających przemocy było 49, natomiast ilość sprawców wskazanych w "Niebieskich kartach" to 40 osób (w tym 32 mężczyzn i 8 kobiet). Należy zaznaczyć, że w 2018 roku procedurą "Niebieskie karty" objęto łącznie 86 rodzin (w tym uwzględniono pracę z 46 rodzinami w ramach NK z lat 2015-2017).

W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2018 roku pracownicy socjalni udzielili 612 porad/konsultacji rodzinom, w których występuje przemoc domowa lub zagrożonych tym zjawiskiem. Podczas rozmów przeprowadzanych z rodzinami udzielano między innymi istotnych informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, edukowano w zakresie przysługujących praw i sposobów rozwiązywania sytuacji kryzysowych w rodzinie, informowano o dostępności instytucji pomocowych na terenie miasta Oświęcim świadczących między innymi pomoc prawną, psychologiczną, terapeutyczną osobom doświadczającym przemocy, stosującym przemoc, uzależnionym i współuzależnionym. Ponadto, w ramach świadczonej pracy socjalnej prowadzono działania informacyjne i edukacyjne dotyczące form i zasad udzielania pomocy przez tut. Ośrodek zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Prowadzone działania skupiały się na monitorowaniu sytuacji rodzin objętych procedurą "Niebieskie karty" w celu zrealizowania i w miarę potrzeb modyfikowania indywidualnych planów pomocy rodzinie, wychodzenia na przeciw zgłaszanym na bieżąco potrzebom i oczekiwaniom klientów. W 2018 roku pracownicy otrzymywali także zgłoszenia dotyczące konfliktów sąsiedzkich, rodzinnych, nieklasyfikowanych jako przemoc w rodzinie, a dotyczących nieporozumień spowodowanych problemami finansowymi, mieszkaniowymi, złym stanem zdrowia (między innymi rozwijającymi się lub pogłębiającymi zaburzeniami psychicznymi), nadużywaniem lub uzależnieniem od alkoholu, zażywaniem środków psychoaktywnych, hazardem, różnicami międzypokoleniowymi, odmiennymi zdaniem co do sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego, stosowanych metod wychowawczych i innych.

W zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej na terenie miasta Oświęcim pracownicy współpracowali z następującymi instytucjami i podmiotami z terenu miasta Oświęcim:

- * Komenda Powiatowa Policji,
- * Prokuratura Rejonowa,
- * Sąd Rejonowy w Oświęcimiu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- * Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- * Szpital Powiatowy,
- * Placówki oświatowe,
- * Służba zdrowia,
- * Dzienny Dom Pomocy.

W celu doskonalenia świadczonej pracy socjalnej pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach podnoszących wiedzę i jakość realizowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach wprowadzania nowych działań i poszerzania świadomości społecznej, w 2018 roku pracownicy Ośrodka - członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowali na terenie miasta Oświęcim kampanię lokalną "Dotyk, który zostawia blizny". Celem kampanii było zwrócenie społecznej uwagi na problem krzywdzenia dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem molestowania seksualnego, a także edukacja młodzieży szkolnej na temat przemocy domowej, jej form oraz możliwości jej przeciwdziałania.

"Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2016-2020"

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w 2018 roku Gmina Miasto Oświęcim realizowała *"Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2016-2020"*, który został opracowany na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie to realizowane było poprzez prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym poprzez działania edukacyjne mające na celu wzmocnienie kompetencji rodziców, budowanie planów pomocy rodzinie w odpowiedzi na oczekiwania i potrzeby członków rodziny. Udzielanie poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego oraz socjalnego, podobnie jak w latach poprzednich, przyczyniło się do zwiększenia

skuteczności pracy na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie. Metoda pracy interdyscyplinarnej realizowana w rodzinach objętych działalnością Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego pozwoliła na prowadzenie działań profilaktycznych, terapeutycznych i interwencyjnych. Istotnym elementem w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie była działalność Punktu Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, który funkcjonował jeden raz w tygodniu, we wtorek od godziny 17.00 do godz. 19.00. W ramach Punktu wsparcie świadczyli: prawnik i pracownik socjalny.

W roku 2018 w Punkcie Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie udzielono 153 porady dla 153 rodzin, w tym:

- * 78 porad prawnych,
- * 75 konsultacji pracownika socjalnego.

Ponadto, w roku 2018 funkcjonowała Grupa Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej o charakterze samopomocowym, w której uczestniczyły osoby potrzebujące wsparcia i pomocy o charakterze samopomocowym. W 2018 roku członkami ww. grupy wsparcia były wyłącznie kobiety. Spotkania odbywały się w siedzibie Ośrodka w drugi i ostatni czwartek miesiąca od godz. 17.00 do godz. 19.00. W roku sprawozdawczym w spotkaniach grupy raz w miesiącu uczestniczył również psycholog, który udzielał stosownego wsparcia i konsultacji. Grupa prowadzona jest od 2010 roku, a uzyskiwane w ramach niej wsparcie i samopomoc cieszą się dużym zainteresowaniem.

Dodatkowe działania realizowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy miasto Oświęcim

Cel szczegółowy 1	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki
Ograniczenie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> * Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa, w tym przede wszystkim: prawnego i psychologicznego oraz socjalnego, * Prowadzenie działań profilaktycznych i zapobiegawczych dla rodzin zagrożonych przemocą (np. kampanii społecznych, prelekcji, wykładów, grup wsparcia), * Praca socjalna, * Prowadzenie Grupy Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej. 	MOPS w Oświęcimiu, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, KPP Oświęcim.	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba udzielonych porad, informacji i konsultacji: 612, * Liczba i rodzaj form pomocy i podjętych działań: 3. Działania te obejmowały: - działania MOPS: * edukacja osób doświadczających przemocy lub zagrożonych tym zjawiskiem w zakresie przysługujących praw i możliwości uzyskania pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podczas realizowania monitoringu procedury "NK", * program terapeutyczny i pomoc psychologiczna dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - działalność Grupy Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej: * liczba zorganizowanych spotkań Grupy Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej: 24, * liczba uczestników Grupy Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej: 17.

Cel szczegółowy 2	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki
Kompleksowe i spójne działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> * Organizowanie i podejmowanie działań w środowisku lokalnym (zagrożonym przemocą), których celem jest zapobieganie i przeciwdziałanie zjawisku przemocy, * Podejmowanie interwencji i działań pomocowych w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, * Podejmowanie działań wobec osób, które stosują przemoc, * Opracowanie i wdrażanie planu pomocy w indywidualnych przypadkach, * Monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą, * Podnoszenie specjalistycznej wiedzy przez osoby pracujące w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. 	MOPS w Oświęcimiu wraz z członkami Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, KPP Oświęcim.	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba wszczętych procedur "Niebieskie karty": 40, * Liczba zakończonych procedur "Niebieskie karty": 52 (obejmuje również Karty z lat poprzednich), * Liczba posiedzeń Grup Roboczych: 87, * Liczba szkoleń i liczba osób, które uczestniczyły w szkoleniach: <ul style="list-style-type: none"> - 6 szkoleń, w których uczestniczyło 26 osób, - 5 szkoleń, w których uczestniczyło 25 osób (MOPS), - 1 szkolenie - Przewodnicząca Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Członkowie Grup Roboczych.

Cel szczegółowy 3	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki
Działania informacyjno - edukacyjne wpływające na zmianę postawy mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> * Kolportaż materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie z przeznaczeniem dla społeczności lokalnej, * Akcje informacyjne na temat przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. 	MOPS w Oświęcimiu, Urząd Miasta Oświęcim (Wydział SO).	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba wydanych materiałów edukacyjnych: 1.278 sztuk, * Liczba akcji informacyjnych: 2 obejmujących : <ul style="list-style-type: none"> - 1 Urząd Miasta Oświęcim - Warsztaty profilaktyczno-terapeutyczne „Cyberprzemoc dla uczniów klas IV i V szkół podstawowych, - 1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu - Lokalna kampania społeczna "Dotyk, który zostawia blizny", adresowana do przedstawicieli instytucji pracujących z dziećmi i na rzecz dzieci i młodzieży .

Cel szczegółowy 4	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki
Pomoc w zapewnieniu ofiarom przemocy domowej bezpiecznego schronienia	<ul style="list-style-type: none"> * Współpraca z instytucjami takimi jak: hostele, schroniska dla ofiar przemocy w rodzinie, domy samotnej matki, ze szczególnym uwzględnieniem Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu, w celu udzielenia bezpiecznego schronienia. 	MOPS w Oświęcimiu.	* Liczba osób, którym udzielono schronienia: 3.

Realizatorzy i partnerzy "Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2016-2020" od początku realizacji Programu podejmują systemowe działania ukierunkowane na poprawę sytuacji rodzin, mające na celu zwiększenie edukacji społecznej na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania te służą zintegrowaniu działań instytucji lokalnych i zwiększeniu efektywności podejmowanych działań interwencyjnych, profilaktycznych i pomocowych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy.

Projekt "Dajemy poMOC"

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu wykonywał projekt „Dajemy poMOC”, który był realizowany w ramach programu osłonowego *„Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.”* - Edycja 2018. Projekt ten był współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Głównym celem projektu było zwiększenie dostępu do działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwiększanie społecznej świadomości w zakresie przemocy domowej, podniesienie wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz umocnienie współpracy przez instytucje pomocowe i okołopomocowe pracujące na rzecz rodzin pozostających w kryzysie. W ramach projektu:

- * przeprowadzono lokalną kampanię społeczną na temat przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich "Dotyk, który zostawia blizny",
- * przeprowadzono prelekcję dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych,
- * świadczone bezpłatne poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców miasta Oświęcim,
- * realizowano działania edukacyjne i integracyjne dla uczestników projektu „Dajemy poMOC”,
- * zorganizowano szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych.

"Gminny program wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2016-2018"

W 2018 roku Ośrodek realizował zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Z realizacji powyższych zadań zostało przygotowane odrębne sprawozdanie, które zostało przedstawione Radzie Miasta Oświęcim na sesji w miesiącu marcu 2019 r.

Projekt Kooperacji 3D - Model wielosektorowej współpracy na rzecz osób i rodzin

W dniu 1 października 2018 r. zostało zawarte porozumienie o współpracy między Województwem Małopolskim, a Gminą Miasto Oświęcim oraz Powiatem Oświęcimskim, które dotyczy współpracy przy realizacji projektu Kooperacji 3D - model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin. Projekt ten realizowany jest w ramach Osi priorytetowej II Efektywne polityki publiczne na rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój na lata 2014 - 2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest zwiększenie kooperacji oraz współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych istotnych z punktu widzenia włączania społecznego

i zwalczania ubóstwa. W 2018 r. realizowano część szkoleniową dla pracowników Ośrodka, w latach następnych przewiduje się realizację projektu na kilku szczeblach współpracy:

* *Poziom instytucji* - współpraca ośrodków pomocy społecznej z innymi instytucjami. Model będzie opisywał zasady oraz sposób zawiązywania na szczeblu lokalnym sformalizowanych partnerstw podmiotów pomocy społecznej i integracji społecznej z podmiotami innych polityk sektorowych, m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa, policji.

* *Poziom pracownika* - współpraca pracowników socjalnych z pracownikami innych instytucji świadczących usługi na rzecz klientów pomocy społecznej. Model w tej części będzie proponował rozwiązanie pozwalające zintegrować działania na rzecz osób, rodzin i grup społecznych oraz wypracować mechanizmy współpracy pracowników socjalnych z pracownikami innych instytucji świadczących usługi na rzecz klientów pomocy społecznej.

* *Poziom klienta* - współpraca pracowników socjalnych z klientem, która pozwoli na dopasowanie wsparcia do faktycznych potrzeb. W tej części model będzie obejmował m.in.: opis tworzenia zindywidualizowanej diagnozy potrzeb osób, rodzin oraz grup społecznych uwzględniający całościowe, międzysektorowe wsparcie prowadzące do zawarcia kontraktu socjalnego, wskazującego oddziaływania i możliwości wielu sektorów w środowisku lokalnym. W ramach projektu realizowane będą następujące formy wsparcia kierowane do przedstawicieli instytucji pomocy i integracji społecznej i podmiotów realizujących inne polityki sektorowe m. in. w zakresie pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa, policji i in., z obszaru województwa małopolskiego:

- * szkolenia międzysektorowe,
- * Coaching,
- * warsztaty kooperacyjne,
- * spotkania Partnerskiego Zespołu Kooperacyjnego,

Ponadto w ramach projektu realizowane będą następujące działania nie będące formami wsparcia:

- * regionalna konferencja edukacyjna,
- * makroregionalna konferencja edukacyjna,
- * spotkania edukacyjne,
- * spotkania konsultacyjne.

Efektem finalnym działań podejmowanych w ramach projektu będzie wypracowanie rekomendacji w zakresie wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin z uwzględnieniem specyfiki miasta powyżej 20 tys. mieszkańców, które zostaną włączone do księgi rekomendacji stanowiącej podsumowanie prac realizowanych przez zespoły projektowe wypracowujące modele kooperacji w trzech makroregionach w Polsce.

Rozdział 7.

SYSTEM POMOCY OSOBOM BEZDOMNYM

Schronisko dla osób bezdomnych w Oświęcimiu działa jako ośrodek wsparcia dla bezdomnych mężczyzn i wchodzi w strukturę organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu. Jest instytucjonalną formą pomocy przeznaczoną dla bezdomnych mężczyzn, mających ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały na terenie miasta Oświęcim. Prawo pobytu przyznawane jest osobom bezdomnym w drodze decyzji administracyjnej Dyrektora MOPS w Oświęcimiu. Placówka przeznaczona jest dla 40 bezdomnych mężczyzn, z możliwością czasowego zwiększenia liczby miejsc do 45.

Na terenie Schroniska funkcjonuje Łaźnia miejska, przeznaczona dla osób bezdomnych przebywających poza placówką oraz mieszkańców miasta Oświęcim, którzy w swoich zasobach mieszkaniowych nie dysponują odpowiednio wyposażonymi pomieszczeniami sanitarno-higienicznymi lub nie posiadają takich pomieszczeń - w grupie tej znajdują się usamodzielnione osoby bezdomne.

Obok Schroniska funkcjonuje Ogrzewalnia miejska przeznaczona dla bezdomnych mężczyzn z terenu miasta Oświęcim, a w przypadkach losowych lub w okresie niskich temperatur, aby przeciwdziałać zamarzaniu osób bezdomnych, również spoza jego terenu. Z uwagi na niskie temperatury, mogące zagrażać zdrowiu i życiu osobom pozostającym pod wpływem alkoholu, incydentalnie do Ogrzewalni miejskiej przyjmowane są osoby nie posiadające statusu osoby bezdomnej. Pobyt w Ogrzewalni nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2018 na podstawie decyzji administracyjnych Dyrektora MOPS w Oświęcimiu objęto pomocą w formie prawa pobytu w Schronisku dla osób bezdomnych prowadzonym w strukturze MOPS w Oświęcimiu 58 mężczyzn, w tym 13 po raz pierwszy. Z Ogrzewalni skorzystało 69 osób, w tym 19 osób spoza gminy Miasto Oświęcim. Z Łaźni miejskiej skorzystało 98 osób, wśród nich znaleźli się mieszkańcy, którzy w swoich zasobach mieszkaniowych nie posiadają dostępu do urządzeń sanitarnych lub mediów, w tym usamodzielnione osoby bezdomne. Ponadto w dwóch przypadkach ze względu na szczególne okoliczności udzielono schronienia w placówce znajdującej

się poza terenem miasta Oświęcim (w tym jednej osobie, która wcześniej korzystała z tut. Schroniska).

Głównym celem Schroniska, obok udzielenia schronienia, jest reintegracja społeczna i zawodowa osób bezdomnych, polegająca na wspieraniu tych osób w wychodzeniu z bezdomności i uzyskaniu samodzielności życiowej.

Celami szczegółowymi realizowanymi w Schronisku są:

- * objęcie osób bezdomnych schronieniem i kompleksowym wsparciem,
- * poprawa jakości życia osób bezdomnych i praca nad wzrostem motywacji do zmiany sposobu życia tych osób,
- * poprawa sytuacji osób bezdomnych przebywających w mieście Oświęcim,
- * zwiększenie uczestnictwa i aktywności osób bezdomnych w działaniach, ukierunkowanych na poprawę ich sytuacji życiowej,
- * przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Do zadań realizowanych w Schronisku należą:

- * zapewnienie tymczasowego schronienia osobom bezdomnym tego pozbawionym,
- * zabezpieczenie finansowe w oparciu o rozeznaną indywidualną sytuację osoby bezdomnej,
- * zaspokojenie podstawowych potrzeb higienicznych,
- * zapewnienie niezbędnej odzieży i wyposażenia umożliwiającego samodzielność w Schronisku,
- * umożliwienie przygotowywania posiłków osobom bezdomnym, w tym jednego ciepłego,
- * organizacja wsparcia specjalistycznego,
- * organizacja działań środowiskowych, mających na celu integrację społeczną,
- * aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezdomnych,
- * prowadzenie działań interwencyjnych wobec osób bezdomnych,
- * współpraca z instytucjami, organizacjami, związkami wyznaniowymi, przedsiębiorcami itp. w zakresie poprawy sytuacji osób bezdomnych,
- * inne wsparcie wynikające z rozeznaných potrzeb osób bezdomnych i możliwości finansowych Ośrodka, mające na celu przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, wspierające reintegrację społeczną i zawodową osób bezdomnych.

Wszystkie osoby bezdomne przebywające w Schronisku dla osób bezdomnych objęte są kontraktami socjalnymi w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej - ogółem zawarto 132 kontrakty.

W ramach pracy socjalnej motywowano użytkowników do złożenia wniosku w Urzędzie Miasta o przyznanie lokalu socjalnego z zasobów mieszkaniowych Miasta Oświęcim. W celu poprawy relacji rodzinnych prowadzona była aktywna współpraca z członkami rodziny, natomiast z osobami będącymi w trudnej sytuacji zdrowotnej, były podejmowane działania w kierunku uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i podjęcia leczenia umożliwiającego poprawę zdrowia. Z użytkownikami były podejmowane działania w kierunku aktywizacji zawodowej, w celu uzyskania i podniesienia kwalifikacji zawodowych, zwiększenia umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy, w tym sporządzania dokumentów aplikacyjnych, uczestniczenia w rozmowach kwalifikacyjnych z potencjalnymi pracodawcami.

Dominującymi problemami wśród osób bezdomnych, które otrzymały prawo pobytu w Schronisku prowadzonym w strukturze tut. MOPS w 2018 roku były:

Alkoholizm - 42 osoby. Część z nich nadużywała alkoholu okresowo. Po efektywnym zmierzeniu się z nawrotem choroby alkoholowej, osoby te powróciły do prawidłowego pełnienia ról społecznych.

W 2018 roku 3 osoby uczęszczały naoringi, 6 osób współpracowało z konsultantem do spraw uzależnień zatrudnionym w MOPS, 27 osób skorzystało ze wsparcia terapeutycznego w ramach projektu socjalnego, prowadzonego w Domu Socjalnym.

Długotrwała choroba lub niepełnosprawność - 26 osób.

Bezrobocie - 21 osób.

W 2018 roku 19 osób pozostawało w zatrudnieniu, 15 wykonywało prace dorywcze, 1 osoba wykonywała prace społecznie użyteczne, 1 osoba ukończyła kurs zawodowy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu. 23 osoby bezdomne były objęte kontraktami socjalnymi, mającymi na celu readaptację społeczną i zawodową, jak również utrzymanie trzeźwego trybu życia. Wśród wykonywanych usług w ramach kontraktów znalazły się usługi dezynfekcji i dezynsekcji osób bezdomnych, wykonywanie prac konserwatorskich i remontowych oraz opiekuńczo-higienicznych w stosunku do osoby wymagającej wsparcia. W liczbie tej uwzględniono osoby uczestniczące w instruktażach zawodowych, mających na celu kształtowanie i rozwój posiadanych umiejętności w zakresie wykonywania prac budowlanych, aby zwiększyć ich szansę na podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku.

W 2018 roku w ramach prowadzonej pracy socjalnej 5 osób usamodzielniało się (w wynajętych mieszkaniach lub otrzymanych z zasobów miasta, zamieszkały z członkami rodzin lub u znajomych).

Użytkownicy Schroniska wykonywali szereg prac porządkowo-remontowych na rzecz placówki oraz innych budynków zarządzanych przez MOPS m.in. samodzielnie przeprowadzali drobne remonty w zajmowanych przez siebie sypialniach oraz magazynach. W ciągu minionego roku dbali również o otoczenie Schroniska.

Ponadto, świadczyli oni nieodpłatną pomoc dla innych ośrodków wsparcia i klientów Ośrodka, w szczególności przy transporcie mebli w ramach akcji prowadzonej przez MOPS "Podaruję-Potrzebuję", sprzętu rehabilitacyjnego, rozładunku owoców i warzyw.

Wspierali również techniczne przygotowanie imprez lokalnych w tym m.in. Pikniku Organizacji Pozarządowych, Balu Seniora itp.

W 2018 roku kontynuowano realizację procedury dezynfekcji i dezynsekcji osób bezdomnych. Usługi te są wykonywane przez użytkowników Schroniska w ramach zawartych kontraktów socjalnych. Procedurze poddawane są wszystkie osoby bezdomne przychodzące do placówki, które czasowo ją opuściły, osoby bezdomne przebywające w Ogrzewalni, a także osoby bezdomne uliczne. Pozwoliło to na poprawę społecznego funkcjonowania osób bezdomnych, a także ograniczyło możliwości przenoszenia chorób skórnych i insektów w budynkach użyteczności publicznej.

W roku sprawozdawczym osoby bezdomne kontynuowały współpracę z darczyńcami. W ramach tych działań użytkownicy Schroniska zaewidencjonowali 164 darowizny w postaci artykułów spożywczych, odzieży, obuwia, tekstyliów, artykułów chemii gospodarczej, naczyń, gotowych posiłków itp. Darowizny te, jako przyjęte przez użytkowników, były dystrybuowane przez osoby bezdomne z przeznaczeniem dla osób bezdomnych i ubogich z terenu miasta Oświęcim.

W 2018 roku kontynuowano spotkania Społeczności, których zrealizowano ogółem 19. W ramach spotkań omawiane były bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem placówki, a osoby bezdomne aktywnie uczestniczyły w rozwiązywaniu konfliktów interpersonalnych, czy występujących problemów w placówce.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono niezbędne remonty, zakupiono meble, narzędzia budowlane i ogrodnicze, które osoby bezdomne wykorzystują w wykonywaniu prac na terenie placówki i w okół budynku Schroniska itp.

Zrealizowano projekt socjalny pn. "Tam gdzie jest dobra wola, znajdzie się i rozwiązanie", w ramach którego zorganizowano Święta Wielkanocne. Przeprowadzono także zajęcia edukacyjne "Powrót do Edenu", w ramach których zagospodarowano klomby przed budynkiem Schroniska, skrzynki kwiatowe (kwiaty zostały pozyskane w ramach akcji "Kwiaty za elektrograty", prowadzonej w ramach EkoMajówki 2018). Zrealizowano zajęcia edukacyjne "Ekologiczne porządki", w ramach których panowie uczyli się wykorzystania w gospodarstwie domowym eko środków dostępnych w każdej kuchni, jako alternatywy dla drogiej chemii gospodarczej (zajęcia prowadzone w ramach treningu budżetowego). Zrealizowano zajęcia edukacyjne "Kuchnia pełna cudów", w ramach których mężczyźni rozwijali wiedzę i umiejętności w zakresie sporządzania posiłków, jak również racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi. Zrealizowano zajęcia edukacyjne „Warsztaty z prawdziwego zdarzenia”, w ramach których uczestnicy przekazywali sobie nawzajem wiedzę w zakresie wykonywania prostych prac remontowych i konserwatorskich. Przeprowadzono także zajęcia edukacyjne "Działania wolontarystyczne", propagujące ideę wolontariatu, jako alternatywę dla ciekawego zagospodarowania czasu wolnego. Wśród działań środowiskowych zrealizowano ognisko integracyjne wraz z grami zespołowymi, grill integracyjny z zajęciami kulinarnymi oraz zajęcia "Filmowa fascynacja" (kino pod chmurką). Przygotowano Święta Bożego Narodzenia, w których uczestniczyły osoby bezdomne przebywające w Schronisku i Ogrzewalni miejskiej.

Osoby bezdomne były również beneficjentami projektu socjalnego pn. "Moje życie w moich rękach - nie dam się wykluczyć!", w ramach którego, oprócz indywidualnych konsultacji z terapeutą uzależnień, zrealizowano cykliczne wykłady profilaktyczne pn. „Potencjalny wojownik- nic co mocne nie jest mi obce".

W Schronisku została również przeprowadzona wizyta duszpasterska.

Pracownicy Schroniska współpracowali z Policją i Strażą Miejską w zakresie pomocy osobom bezdomnym, ze szczególnym uwzględnieniem okresu zimowego, w którym funkcjonował telefon alarmowy.

Działalność MOPS w Oświęcimiu w zakresie pomocy i wsparcia kierowanego do osób bezdomnych została zgłoszona jako dobra praktyka w ramach realizowanego przez Ogólnopolską Federację na rzecz Problemu Rozwiązywania Bezdomności projektu "Pokonać bezdomność", współfinansowanego ze środków Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym”. Do projektu zostały zakwalifikowane 32 dobre praktyki z całego kraju, po dwie z każdego województwa, w tym jedna praktyka prezentowana przez samorząd, druga przez organizację pozarządową. W ramach projektu MOPS w Oświęcimiu prezentował dobre praktyki na konferencji w Zabrze w dniu 20.09.2018 r.

Wszystkie dobre praktyki zaprezentowane podczas projektu zostały ujęte w wydaniu książkowym "Pokonać bezdomność. Dobre praktyki w zakresie pomocy osobom bezdomnym". W dniu 29 listopada 2018 r. przedstawiciele MOPS i Urzędu Miasta Oświęcim z rąk Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - Pani Elżbiety Rafalskiej - odebrali wyróżnienie „w uznaniu osiągnięć stanowiących istotny wkład w rozwój innowacyjnych form pomocy osobom bezdomnym w Polsce” za dobrą praktykę w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

Przeprowadzona ocena podejmowanych działań na rzecz osób bezdomnych w latach 2016-2017 ukazuje, że liczba osób bezdomnych objętych wsparciem w Schronisku utrzymuje się na podobnym poziomie, notuje się spadek liczby osób korzystających z Ogrzewalni, w tym spoza miasta Oświęcim. Dostrzegalny jest znaczny wzrost liczby osób korzystających z Łaźni miejskiej w latach 2016 i 2017, a następnie spadek w roku ubiegłym. Notuje się mniej przypadków marnotrawienia pomocy udzielonej w postaci schronienia, sukcesywnie wzrasta liczba osób utrzymujących wstrzeźliwość od napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych, dzięki czemu poprawiła się znacznie frekwencja pobytu w palcówce. Kierowanie osób bezdomnych, które zakończyły proces readaptacji społecznej i zawodowej w Schronisku do mieszkań chronionych treningowych pozwala na kontynuowanie procesu wychodzenia z bezdomności i skuteczne przygotowanie do usamodzielnienia się w przyszłości w lokalu otrzymanym z zasobów miasta. Uwagę zwraca regularne poszerzanie oferty wsparcia i działań realizowanych na rzecz osób bezdomnych, dzięki czemu osoby te objęte są wsparciem socjalnym, edukacyjnym, terapeutycznym, aktywizacyjnym - coraz większa grupa osób bezdomnych aktywnie uczestniczy w realizowanych działaniach. Przeprowadzona analiza pozwala dostrzec, że częścią proponowanych działań są objęte również osoby bezdomne przebywające w Ogrzewalni miejskiej, bezdomni uliczni, a także inni mieszkańcy miasta znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej, w tym mieszkańcy kontenerów mieszkalnych i usamodzielnione osoby bezdomne.

Rozdział 8.

REALIZACJA "PROGRAMU PRACY Z OSOBAMI WYKLUCZONYMI SPOŁECZNIE I ZAGROŻONYMI WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, ZAMIESZKAŁYMI NA TERENIE MIASTA OŚWIĘCIM NA LATA 2015-2020"

"Program pracy z osobami wykluczonymi społecznie i zagrożonymi wykluczeniem społecznym, zamieszkałymi na terenie miasta Oświęcim na lata 2015-2020" został przyjęty Uchwałą Nr LVI/1087/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 24 września 2014 r.

W 2018 roku uczestnikami „Programu pracy z osobami wykluczonymi społecznie i zagrożonymi wykluczeniem społecznym, zamieszkałymi na terenie miasta Oświęcim na lata

2015-2020" objętych było 96 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wśród osób biorących udział w programie znalazło się część mieszkańców Domu Socjalnego oraz część osób bezdomne. Pozostałe osoby to mieszkańcy miasta, objęci wsparciem MOPS.

Głównym celem Programu jest reintegracja społeczna i oddziaływanie terapeutyczne względem osób wykluczonych społecznie i zagrożonych tym zjawiskiem, zamieszkałych na terenie miasta Oświęcim. Jak zakłada Program, powyższe będzie realizowane poprzez aktywizację społeczną oraz zawodową, ukierunkowaną na rzecz społeczności lokalnej.

Całkowity budżet przeznaczony na realizację Programu w roku 2018 wynosił 224.000,00 zł i został wykorzystany w kwocie 215.125,73 zł. W ramach powyższych środków pokryte zostały koszty: wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla trzech pracowników etatowych, wynagrodzeń w ramach umów cywilno-prawnych w zakresie realizacji instruktaży zawodowych, usług edukacyjno-terapeutycznych i pełnienia usług opieki i dozoru. Ponadto, pokryte zostały bieżące wydatki związane z realizacją Programu, a w szczególności: roboty budowlane, zakup materiałów biurowych, materiałów, narzędzi i elektronarzędzi do instruktaży zawodowych, zakup energii, usług telekomunikacyjnych, tekstyliów, artykułów chemicznych i dezynfekcyjnych, doposażenie mieszkań chronionych, aneksów kuchennych, pomieszczeń socjalnych oraz sanitarnych, wynagrodzenia trenerów i specjalistów, zakup i remont pieców.

Program koncentrował się na uzupełniających się obszarach: pracy socjalnej, oddziaływaniach terapeutycznych i profilaktycznych oraz reintegracji społecznej i zawodowej.

W ramach pracy socjalnej realizowano wsparcie w zakresie: poprawy sytuacji socjalno-bytowej mieszkańców Domu Socjalnego, rozwiązywania konfliktów rodzinnych oraz sąsiedzkich, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także wypełniania dokumentów i załatwiania spraw urzędowych. Ww. osoby były motywowane do zmiany dotychczasowej sytuacji życiowej m.in. poprzez podjęcie terapii w zakresie problemu alkoholowego oraz utrzymywanie abstynencji od napojów alkoholowych. Pracownik socjalny pracował z mieszkańcami również w zakresie utrzymywania prawidłowej higieny osobistej oraz dbania o czystość w mieszkaniach oraz sanitariatach, a także racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, jak również nawiązania kontaktu z lekarzem, w celu określenia i poprawy stanu zdrowia. Pracownik socjalny przeprowadził ogółem **287** indywidualnych rozmów wspierających i dyscyplinujących z mieszkańcami, w zakresie rozwiązywania problemów dnia codziennego. Warto podkreślić, że coraz liczniejszą grupę mieszkańców stanowią osoby bezdomne przechodzące ze Schroniska dla osób bezdomnych do mieszkań chronionych, w których kontynuują udział w procesie wychodzenia z bezdomności.

W ramach Programu w 2018 roku prowadzono projekt socjalny pn. "Moje życie w moich rękach - nie dam się wykluczyć", w ramach którego zrealizowano następujące wsparcie:

- 128 godzin konsultacji terapeutycznych w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w tym leków, z których skorzystało ogółem 45 osób, w tym osoby przebywające w Schronisku dla osób bezdomnych, mieszkańcy Domu Socjalnego oraz mieszkańcy miasta. Warto podkreślić, że w ramach powyższego działania zrealizowano konsultacje rodzinne dla rodziców z dziećmi, borykającymi się z problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz konsultacje dla związku partnerskiego w przypadku osoby uzależnionej od alkoholu.
- 8 wykładów profilaktycznych z elementami warsztatu z cyklu "Potencjalny wojownik - nic co mocne nie jest mi obce", w których wzięło udział ogółem 28 osób.
- 2 wykłady profilaktyczne dla rodziców z dziećmi z cyklu "Mamo, tato - dodaj mi skrzydeł! Świadomy rodzic - szczęśliwe dziecko", w których wzięło łącznie udział 12 osób.
- Przeprowadzono warsztaty kulinarne w związku z przygotowaniami do Świąt Wielkanocnych i Świąt Bożego Narodzenia oraz ogniska integracyjnego dla mieszkańców Domu Socjalnego i członków ich rodzin.
- Zrealizowano zajęcia ogrodnicze "Rajski ogród", w trakcie których wykonano klomby oraz obsadzono kwiatami klomby i przygotowane w roku ubiegłym kwietniki. Kwiaty pozyskano w ramach współpracy z firmą Plantpol, a także dzięki zaangażowaniu mieszkańców w akcję „Kwiaty za elektrograty”, organizowaną w ramach EkoMajówki 2018. Kwiaty sadzili, a następnie o nie dbali mieszkańcy w ramach budowania odpowiedzialności za miejsce zamieszkania. W ramach zajęć powstała nowa wizytówka - pociąg z recyklingu, który obsadzony został kwiatami, w ramach propagowania postaw proekologicznych wśród mieszkańców, w zakresie wykorzystania surowców wtórnych.
- Ognisko integracyjne dla mieszkańców Domu Socjalnego i członków ich rodzin.
- Zrealizowano śniadanie Wielkanocne oraz Wieczерzę Wigilijną, w ramach których wszystkie prace wykonali mieszkańcy wraz z pracownikami Sekcji Pomocy Instytucjonalnej, w tym także zadbali o wystrój świąteczny i przygotowanie niezbędnych dekoracji oraz drobnych upominków dla dzieci zamieszkujących w Domu Socjalnym.

W ramach reintegracji zawodowej w roku 2018 zrealizowano 8 kontraktów socjalnych na udział w instruktazie zawodowym, którego celem jest nabycie umiejętności požądanych przez potencjalnych pracodawców (nabywanie kwalifikacji w pracach budowlanych) - w łącznej ilości

310 godzin w ramach 3 instruktaży. Uczestniczyło w nich łącznie 6 osób. Przeprowadzone instruktaże zawodowe pozwoliły na przygotowanie mieszkań chronionych na przyjęcie nowych lokatorów. Instruktażami zawodowymi zostały objęte również łazienka użytkowana przez mieszkańców.

Dodatkowo zrealizowano 3 kontrakty socjalne w zakresie utrzymania porządku w częściach wspólnie użytkowanych przez mieszkańców, a także dookoła budynku, w tym wykonywanie napraw konserwatorskich itp. W kontraktach tych uczestniczyły kolejne 3 osoby.

Oprócz kontraktów socjalnych w Domu Socjalnym były realizowane prace społecznie użyteczne, które w okresie od maja do listopada 2018 r. wykonywało łącznie 7 osób, w ramach których wypracowały one 1.100,5 godzin zegarowych.

W okresie od marca do grudnia 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu zlecił pełnienie dozoru opiekunom Domu Socjalnego w Oświęcimiu w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom budynku, mienia MOPS, nadzoru nad przestrzeganiem obowiązującego w budynku Regulaminu i niwelowania zachowań społecznie nieakceptowalnych.

Opiekunowie pełnili dozór w godzinach popołudniowo-wieczornych, a także w soboty, niedziele i dni świąteczne. Dozór spowodował ograniczenie zachowań społecznie niepożądanych wśród mieszkańców budynku przy ul. Leszczyńskiej 2, przy jednoczesnym ograniczeniu ilości odwiedzin, przebywania i nocowania w Domu Socjalnym osób nietrzeźwych z terenu miasta Oświęcim. Ogółem zrealizowano 1.100 godzin usług opieki i nadzoru.

W pozytywnym budowaniu wizerunku miejsca zamieszkania aktywnie uczestniczyli mieszkańcy, którzy wykonując prace na rzecz społeczności lokalnej dbali o jego stan techniczny, porządek w częściach wspólnie użytkowanych, jak i również w bliskim otoczeniu budynku.

Realizację Programu wspierali: Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu, w tym dzielnicowy, Sąd Rejonowy w Oświęcimiu, w tym kuratorzy oraz pielęgniarki i opiekunki środowiskowe, asystenci rodziny, pracownicy socjalni, darczyńcy i mieszkańcy Domu Socjalnego.

Kadrę Programu stanowiło 3 pracowników MOPS: Starszy pracownik socjalny, Opiekun, Starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator. Kadrę uzupełniali opiekunowie, realizujący popołudniowe i wieczorne dyżury, specjalista prowadzący indywidualne konsultacje oraz trener pracy.

Kompleksowe wsparcie zapewnione w ramach Programu, uzupełnione przez inne działania realizowane przez MOPS, pozwoliły na kontynuację udzielania skutecznej pomocy osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, wynikającej m.in. ze złego stanu

zdrowia, niepełnosprawności, a także ograniczeń osobistych utrudniających aktywizację społeczną i zawodową. Liczną grupę osób wspieranych w ramach Programu stanowili użytkownicy Schroniska dla osób bezdomnych, którzy docelowo mogą kontynuować proces readaptacji społecznej i zawodowej w Domu Socjalnym.

Dokonana ocena działań realizowanych na rzecz osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym wykazuje, że liczba osób objętych programem utrzymuje się na podobnym poziomie. Regularne poszerzanie oferty wsparcia i działań realizowanych na rzecz osób wykluczonych, pozwala na objęcie tych osób wsparciem socjalnym, edukacyjnym, terapeutycznym, aktywizacyjnym. Część proponowanych działań ma charakter środowiskowy i pozwala na pracę z całą społecznością. Warto podkreślić, że częścią proponowanych działań są objęte osoby bezdomne przebywające w Schronisku dla osób bezdomnych, dla których pobyt w mieszkaniu chronionym treningowym stanowi kolejny etap procesu wychodzenia z bezdomności - co roku osoby bezdomne są kierowane do mieszkań chronionych treningowych, dzięki czemu ich odsetek w ilości mieszkańców ogółem sukcesywnie się zwiększa. Zwiększa się także liczba mieszkańców Domu Socjalnego ogółem. W okresie poddanym analizie dostrzegalna jest sukcesywna poprawa warunków życia mieszkańców, jak również otoczenia - w część prac są angażowani mieszkańcy oraz potencjalni mieszkańcy. Widoczna jest także tendencja spadkowa w zakresie występowania zjawisk społecznie nieakceptowalnych. Dostrzegalny jest wzrost potrzeb mieszkańców w zakresie realizacji wsparcia specjalistycznego - zwiększa się liczba osób korzystających z usług świadczonych przez opiekunki środowiskowe oraz pielęgniarzy środowiskowe.

Rozdział 9.

DZIAŁALNOŚĆ KLUBU WOLONTARIATU I REALIZACJA PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH NA TERENIE MIASTA OŚWIĘCIM

Klub Wolontariatu

W 2018 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Oświęcimiu nie realizowano działań wolontarystycznych skierowanych do młodzieży. Działania wolontarystyczne były realizowane jako element projektu socjalnego pn. "Tam gdzie jest dobra wola, znajdzie się i rozwiązanie" i uczestniczyły w nim osoby przebywające w Schronisku dla osób bezdomnych. W ramach działań propagujących ideę wolontariatu, jako alternatywnej i ciekawej formy zagospodarowania czasu wolnego, przeprowadzono zajęcia edukacyjne, w których uczestniczyło 7 osób. W trakcie zajęć osoby bezdomne przygotowywały ozdoby świąteczne, które zostały przekazane organizacji pozarządowej, a z których uzyskane darowizny zostały przeznaczone na rehabilitację i leczenie dziewczynki z autyzmem.

Prace społecznie użyteczne

Jedną z form aktywizacji zawodowej jest wykonywanie prac społecznie użytecznych, realizowanych przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez Starostę. Prace te zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy są organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w organizacjach i instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Koordynatorem realizacji prac społecznie użytecznych na terenie miasta Oświęcim wykonywanych w ramach miejskich jednostek jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu. Do zadań Ośrodka w 2018 roku należało:

- * sporządzanie rocznego planu potrzeb w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych,
- * motywowanie osób bezrobotnych do utrzymywania aktywnej postawy na rynku pracy,
- * kierowanie osób do wykonywania prac społecznie użytecznych,
- * współpraca z jednostkami biorącymi udział w pracach społecznie użytecznych oraz z Powiatowym Urzędem Pracy w Oświęcimiu,
- * podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób, które nieprawidłowo wywiązywały się z wykonywania powierzonych prac.

W 2018 roku prace społecznie użyteczne były realizowane na terenie miasta przez dwie jednostki: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu oraz Oświęcimskie Centrum Kultury. W pracach ogółem brało udział 8 osób.

Całkowity koszt zadania wyniósł 11.636,75 zł, w tym udział Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu wyniósł 6.982,05 zł, natomiast udział finansowy jednostek biorących udział w realizacji zadania kształtował się na poziomie 4.654,70 zł.

Wśród realizowanych prac na terenie miasta znalazły się:

- * prace porządkowe i konserwatorskie w budynkach administrowanych przez MOPS,
- * porządkowanie wykupionych przez MOPS kwater na Cmentarzu Komunalnym,
- * porządkowanie terenu wokół budynku Oświęcimskiego Centrum Kultury.

W MOPS prace prowadzono w Domu Socjalnym oraz na Cmentarzu Komunalnym. Wykonywało je 7 osób w okresie od miesiąca maja do listopada 2018 r. wypracowując łącznie 1.100,50 godzin zegarowych.

Analiza realizacji prac społecznie użytecznych na terenie miasta Oświęcim w latach 2016 - 2018 pozwala stwierdzić, że dostrzegalna jest tendencja spadkowa w liczbie osób wykonujących te prace, co jest wynikiem ograniczonej liczby środków możliwych do uzyskania przez miasto z PUP. Warto jednak zaznaczyć, że prace te wykonują osoby mające znaczne trudności w zakresie podjęcia zatrudnienia, w tym osoby niepełnosprawne, czy znajdujące się w wieku nieatrakcyjnym dla potencjalnego pracodawcy.

Rozdział 10.

ZADANIA OBEJMUJĄCE REALIZACJĘ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW, ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH, JEDNORAZOWEGO ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA OKREŚLONEGO USTAWĄ O WSPARCIU KOBIET W CIĄŻY I RODZIN "ZA ŻYCIEM" ORAZ ŚWIADCZENIA DOBRY START

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w roku 2018 realizował na rzecz mieszkańców miasta Oświęcim także zadania zlecone z zakresu administracji rządowej na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.),
- 2) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 554 ze zm.),
- 3) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. D. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zm.),
- 4) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zm.),
- 5) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 473),
- 6) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061).

Na realizację tych zadań łącznie z kosztami obsługi w 2018 r. wydatkowano kwotę **28.453.830 zł.**

Wykonanie zadania zleconego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych za 2018 r.:

Średnio miesięcznie w 2018 r. świadczenia rodzinne pobierało **1.406 rodzin**.

Zasiłek rodzinny, który jest podstawowym świadczeniem rodzinnym średnio miesięcznie w 2018 r. otrzymywały **594 rodziny**.

Tytułem przykładu miesięcznej ilości wypłacanych świadczeń wskazuje się, że w miesiącu grudniu 2018 r. wypłacono **918 zasiłków rodzinnych** na rzecz dzieci ustalonych w pełnej wysokości, w tym:

- * **283 zasiłki rodzinne** - na rzecz dzieci w wieku **do ukończenia 5 roku życia**,
- * **605 zasiłków rodzinnych** - na rzecz dzieci w wieku **powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia**,
- * **30 zasiłków rodzinnych** - na rzecz dzieci w wieku **powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia**.

Średnio miesięcznie w 2018 r. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka wypłacano dla **77 dzieci**.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej średnio miesięcznie w 2018 r. wypłacano dla **231 dzieci**.

Średnio miesięcznie w 2018 r. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wypłacano dla **89 dzieci**.

Jednorazowy dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w 2018 r. wypłacano na rzecz **885 dzieci**.

Zasiłek pielęgnacyjny średnio miesięcznie w 2018 r. pobierało **845 osób**.

Świadczenie pielęgnacyjne średnio miesięcznie w 2018 r. pobierało **100 osób**, natomiast specjalne zasiłki opiekuńcze pobierały średnio miesięcznie **23 osoby**.

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (tzw. "becikowe") w 2018 r. wypłacono w związku z urodzeniem się **213 dzieci**, natomiast jednorazowy dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, którego przyznanie uwarunkowane jest posiadaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego przyznano dla **76 dzieci**.

Świadczenie rodzicielskie w 2018 r. otrzymywało średnio miesięcznie **95 matek**.

Lp.	Rodzaj świadczenia:	Kwota wypłaconych świadczeń w zł:	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne (w pełnej wysokości)	1.661.718	14.385
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych (w pełnej wysokości), w tym z tytułu:	800.421	5.607
2.1.	urodzenie dziecka	73.000	73
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	137.093	352
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	163.051	827
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, w tym:	104.370	995
2.4.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 r.ż.	22.860	254
2.4.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 r.ż.	81.510	741
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	80.100	801
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	6.257	69
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	3.842	34
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	2.415	35
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	236.550	2.490
	Razem zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (w pełnej wysokości) (1 + 2):	2.462.139	19.992
3.	Świadczenia opiekuńcze, w tym:	3.499.611	11.597
3.1.	Zasiłki pielęgnacyjne	1.601.289	10.131
3.2.	Świadczenia pielęgnacyjne	1.759.900	1.195
3.3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	138.422	271
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	213.000	213
5.	Świadczenie rodzicielskie	1.028.563	1.129
	Świadczenia rodzinne razem (1+2+3+4+5):	7.203.313	32.931
6.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	342.681	849
7.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	70.369	534
8.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	26.333	203
9.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	7.256	162
	Ogółem (1+2+3+4+5+6+7+8+9):	7.649.952	34.679

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami są przyznawane także w obniżonej wysokości obliczonej w ramach tzw. "mechanizmu 1 zł za 1 zł". Dane w przedmiotowym zakresie za rok 2018 obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj świadczenia:	Kwota wypłaconych świadczeń w zł:	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne (w obniżonej wysokości)	122.915,91	1.521
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych (w obniżonej wysokości), w tym z tytułu:	46.167,02	559
2.1.	urodzenie dziecka	624,90	3
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	7.134,58	34
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	9.405,58	86
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	5.100,71	70
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	4.304,55	84
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	0	0
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	19.596,70	282
3.	Łącznie zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (w obniżonej wysokości)	169.082,93	2.080

W sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych wydano w 2018 r. łącznie **2.664** decyzje administracyjne.

Wykonanie zadania zleconego na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów w 2018 r.

Zasiłki dla opiekunów w 2018 r. pobierały średnio miesięcznie **22** osoby.

Lp.	Rodzaj świadczenia:	Kwota wypłaconych świadczeń w zł:	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki dla opiekunów	134.497	253
2.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób pobierających zasiłki dla opiekunów	25.505	177
3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłki dla opiekunów	6.152	131
4.	Ogółem:	166.154	561

Wykonanie zadania zleconego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za 2018 rok

Średnio miesięcznie w 2018 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacano dla **283 osób uprawnionych** .

Lp.	Rodzaj świadczenia:	Kwota wypłaconych świadczeń w zł:	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1.476.093	3.396
2.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w 2018 r. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego	569.261,71 *	
2.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa, w tym:	469.014,45	
2.2.	- przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela	100.247,26	

* W kwocie 569.261,71 zł zwróconej przez dłużników alimentacyjnych mieszczą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości 318.638,12 zł.

Pozostałe do zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. wynoszą 21.362.785 zł, w tym odsetki 6.114.753 zł (narastająco z uwzględnieniem lat ubiegłych).

W sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano w 2018 r. łącznie 268 decyzji administracyjnych.

Wykonanie zadania zleconego na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci za 2018 r.

Łącznie w 2018 r. wypłacono świadczenia wychowawcze (SW500+) w kwocie 17.224.754 zł i w sprawach tych wydano 2.571 decyzji administracyjnych.

W 2018 r. uprawnionych do świadczenia wychowawczego było łącznie 3.283 dzieci z tego 1.117 dzieci to pierwsze dzieci w rozumieniu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Tytułem przykładu miesięcznej ilości uprawnionych rodzin do świadczenia wychowawczego wskazuje się, że w miesiącu grudniu 2018 r. świadczenie wychowawcze pobrały ogółem 1.907 rodzin.

Łączna liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w miesiącu grudniu 2018 r. wynosiła 2.977 świadczeń.

Wykonanie zadania zleconego w zakresie wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka określonego ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w 2018 r.

W 2018 r. wypłacono 4 jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka określone w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w wysokości 4.000 zł.

Łączna kwota środków finansowych wydatkowanych na realizację ww. zadania w 2018 r. wyniosła 16.000 zł.

Wykonanie zadania zleconego w zakresie wypłaty świadczenia Dobry start (300+) określonego rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” w 2018 r.

W 2018 r. złożonych zostało łącznie 3.089 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia Dobry start. Po ich rozpatrzeniu przyznano 3.725 świadczeń, w tym 8 świadczeń w związku ze sprawowaniem opieki naprzemiennej, w 6 natomiast przypadkach wydano decyzje odmawiające prawa do przedmiotowego świadczenia, a 317 spraw zostało przekazanych do innych organów wg właściwości. Łączna kwota środków finansowych wydatkowanych na wypłatę świadczenia Dobry start w 2018 r. wyniosła 1.114.500 zł.

Ocena stanu realizacji ww. zadań:

Analiza porównawcza realizacji ww. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dokonana w odniesieniu do 2017 roku wskazuje jednoznacznie, że koszyk świadczeń socjalnych dla rodzin z dziećmi jest sukcesywnie rozszerzany o nowe formy finansowego wsparcia. W konsekwencji pozwala to w coraz większym stopniu zabezpieczyć potrzeby dzieci, ale i tym samym powoduje znaczące rozszerzenie kręgu osób i rodzin korzystających z pomocy państwa w tym zakresie. Widocznym tego przykładem jest m.in. świadczenie Dobry start, o które na terenie miasta Oświęcim ubiegało się w 2018 roku ponad 3.000 rodzin. Ponadto nie sposób pominąć dokonanego w 2018 r. podwyższenia wysokości świadczeń pobieranych przez osoby niepełnosprawne i rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi oraz osoby sprawujące opiekę nad niepełnosprawnymi członkami ich rodzin, tj. zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekunów. Warto też podkreślić, że dane statystyczne z ostatnich 2 lat w zakresie ilości świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłacanych w związku z bezskutecznością egzekucji zasądzonych od rodziców alimentów, pozwalają zauważyć tendencję spadkową, z jednoczesnym uaktywnieniem się dłużników alimentacyjnych i zdecydowanym wzrostem wpłat otrzymywanych zarówno od komorników jak i bezpośrednio od dłużników na poczet spłaty zobowiązań z tego tytułu.

Dokonując natomiast oceny ww. zadań od strony ich realizacji i kosztów związanych z ich obsługą, wskazać należy na coraz szerszy koszyk świadczeń, a w konsekwencji zwiększającą się liczbę świadczeniobiorców, co wymaga również szerszego i odpowiednio wykwalifikowanego zaplecza kadrowego.

Rozdział 11.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Analiza sytuacji społecznej, a także posiadanych zasobów ujawniła potrzeby w następujących obszarach pomocy społecznej:

- * utrzymanie przynajmniej na dotychczasowym poziomie zatrudnienia wykwalifikowanej kadry, szczególnie w zakresie świadczenia specjalistycznej pracy socjalnej i profilaktyki społecznej, a także zawierania i realizacji kontraktów socjalnych, oraz utrzymanie adekwatnego do potrzeb zatrudnienia asystentów rodziny, a w razie potrzeby zapewnienie środków finansowych na zwiększenie etatyzacji stosownie do realizowanych zadań w MOPS,

- * zabezpieczenie środków finansowych na szkolenia i profesjonalizację kadry,

- * zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie specjalistów, m.in. prawnika, pedagoga, psychologa oraz specjalistę świadczącego usługi w zakresie problemu alkoholowego, celem zapewnienia kompleksowego wsparcia i pomocy osobom i rodzinom tego potrzebującym,

- * utrzymanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób starszych i niepełnosprawnych w godzinach popołudniowych oraz w dni wolne od pracy Dziennego Domu Pomocy w Oświęcimiu, także po zakończeniu projektu "Zwiększenie dostępności i jakości oferty pomocy dla osób starszych poprzez rozwój działań oraz adaptację i dostosowanie infrastruktury Dziennego Domu Pomocy w Oświęcimiu",

- * zabezpieczenie środków finansowych na wspieranie funkcjonowania placówek wsparcia dziennego na terenie miasta Oświęcim,

- * zabezpieczenie miejsc noclegowych dla osób eksmitowanych, w wyniku orzeczonych eksmisji sądowych bez wskazania prawa do lokalu socjalnego,

- * zabezpieczenie środków finansowych na dalsze funkcjonowanie i modernizację Schroniska dla osób bezdomnych i Domu Socjalnego w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania budynków i dostosowania sposobu ogrzewania i stanu technicznego do aktualnych wymogów,

- * dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie występującym problemom społecznym, m.in. poprzez promowanie działań na rzecz integracji społecznej, czy aktywnego udziału mieszkańców w życiu społecznym, a także rozwój idei pracy wolontarystycznej,

* zwiększenie etatyzacji Ośrodka, w tym m.in. w celu spełnienia standardów w Schronisku oraz Ogrzewalni funkcjonujących w strukturze Ośrodka,

* adaptacja i przystosowanie infrastruktury budynków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu do realizacji zadań oraz potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności z niepełnosprawnością ruchową oraz dla matek z małymi dziećmi i warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki.

Przewodniczący Rady

Piotr Hertig

Wyniki głosowania

Głosowano w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu za 2018 r. - druk nr 146/19,

Za: 21, przeciw: 0, wstrzym.: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 0

Wyniki imienne:

Za (21)

Jan Adamaszek, Stanisław Biernat, Michał Chrzan, Krystyna Dąbrowska, Bożena Godawa, Ireneusz Góralczyk, Dariusz Grygoruk, Piotr Hertig, Tadeusz Hoła, Michał Homa, Andrzej Jakubowski, Agnieszka Komendera, Krzysztof Kuczek, Waldemar Łoziński, Mariola Madej, Zygmunt Osoba, Maria Pędrak, Jakub Przewoźnik, Jacek Stoch, Paweł Warchoła, Sylwia Żak - Biesik

Głosowanie zakończono w dniu: 24 kwietnia 2019, o godz. 14:24

Wygenerowano w systemie eSesja.pl | 2019-04-25 11:49:44